

Kökars kommun

Kökars grundskola

Jämställdhets- och likabehandlingsplan för läsåret 2025-2026

Planen är uppgjord av:

Johanna Hellström

Johanna Henriksson

Jämställdhets- och likabehandlingsplan

Bakgrund	3
Mål och åtgärder	5
Uppföljning av likabehandlingsarbetet	6

Jämställdhets- och likabehandlingsplan

Bakgrund

I elevernas uppväxtmiljö och i skolan formas attityder och beteendemönster. Vårt sätt att uppträda i skolan mot varandra har betydelse när attityderna formas hos den enskilde eleven.

De vuxnas beteende, våra synsätt och våra värderingar i jämställdhetsfrågor påverkar barn och ungdomar.

Var och en av oss i skolan har därför en skyldighet att verka för rättvisa och jämställdhet samt likabehandling oberoende av omständigheter som gäller enskilda individer. Att främja likabehandling och jämställdhet är ett utvecklingsarbete som berikar skolans verksamhet och arbetsmiljö.

I läroplanen för Åland (ÅLP 21) står följande:

Jämlikhet och alla människors lika värde är ett centralt mål i läroplanen. Läroplanens värdegrund grundar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, som finns för att garantera barns rättigheter och möjligheter att få säga sin åsikt. Konventionen ger en juridisk grund för grundskolans verksamhet. Läroplanen följer även FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som finns för att skapa delaktighet och tillgänglighet till utbildning utgående från den funktionsvarierades individuella villkor. Skolan ska arbeta normmedvetet för jämlikhet, likabehandling, rättvisa och jämställdhet.

I jämställdhets- och diskrimineringslagen regleras skolans skyldigheter vad gäller att främja jämställdhet och likabehandling. Läraren ska verka för att alla får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen, samt uppmärksamma och vidta åtgärder för att främja likabehandling om det behövs.

I diskrimineringslagen 1325/2014 sägs:

Ingen får diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller ett antagande i fråga om personen själv eller någon annan.

Diskriminering som avses i denna lag är förutom direkt och indirekt diskriminering även trakasserier, vägran att göra rimliga anpassningar samt instruktioner eller befallningar att diskriminera.

Mål och åtgärder för jämställdhets- och likabehandlingsarbetet i Kökar grundskola

Inledning till målen

För att vi ska nå de mål vi ställer upp i denna plan är det viktigt att alla är delaktiga. Därför diskuteras planen och dess innehåll med både elever, vårdnadshavare och all personal.

Vi behöver också alla få information, kunskap och utbildning för att utvecklas.

Mål 1

Jämställdhets- och likabehandlingsprinciperna skall implementeras i all verksamhet i skolan och skolans alla läroämnen.

Åtgärder

- All verksamhet i skolan skall präglas av alla människors lika värde.
- De vuxna uppmuntras att ta tag i jämställdhetsdiskussioner när det öppnas ett förtroendefönster från eleverna.
- Elevhandledaren uppmärksammar och diskuterar studiemöjligheter och yrkesval utanför de traditionella könsmönstren. Diskussioner med eleverna om yrkesval utanför de traditionella könsmönstren hålls.

Mål 2

Vi jobbar för att motverka ojämlikhet, fördomar och intolerans.

Åtgärder

- Tänka på vem som ges talutrymme, både direkt genom att dela ut ordet eller indirekt genom att tillåta vissa att prata på i gruppen utan att be om ordet.
- Utgå alltid från att det finns en mångfald i gruppen och reagera ifall någon generaliserar över någon människogrupp på ett onödigt sätt.
- Använda t.ex. KiVa-programmets lektionsmaterial och hålla diskussioner med eleverna om vad som är acceptabelt att säga till andra människor.
- Konstaterad diskriminering behandlas som mobbning, utreds och vid behov tas kontakt med vårdnadshavare.

Mål 3

Att personalen är insatt i normkritiskt tänkande och hur man motarbetar sexuella trakasserier.

Att personalen ska vara medveten om sin roll som förebilder i detta sammanhang.

Åtgärder

- Bjuda in andra aktörer t.ex. Feministparaplyet, Rädda barnen och Fältarna.
- Personalen erbjuds att delta i fortbildning.
- Göra en självskattning, t.ex. på allasyrkes.fi.
- Uppmärksamma dagar som främjar jämställdhet och likabehandling.

Mål 4

Att elever och vuxna i skolan görs medvetna om betydelsen av språkanvändning.

Åtgärder

- Vi är uppmärksamma på och reflekterar över att vi använder ett inkluderande språk.
- Diskussioner om betydelsen av rätt språkanvändning.
- Arbeta för ett utökat ordförråd.

Mål 5

Att eleverna vet vad jämställdhet är och ges en aktiv roll i arbetet för jämställdhet.

Åtgärder

- Eleverna får information om hur de kan agera då någon behandlas på ett sätt som inte följer principerna för jämställdhet.
- Ifrågasätta och granska ideal och könsnormer tillsammans med eleverna.
- Granska könsnormer i läromedlen tillsammans med eleverna.

Uppföljning av likabehandlingsarbetet

Jämställdhets- och likabehandlingsplanen behandlas i början och mitten av läsåret och utvärderas i slutet av läsåret.

Skolans föreståndare ansvarar för att uppföljningen görs.